

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 8 maart 2024

Ons kenmerk 10/5.7/2024000310

Behandeld door thema Cultuur, Maatschappij en Vrijtijdseconomie

Onderwerp: Brief vanuit provincies met zorgen rondom uitvoering pilot Nationaal Akkoord Amateurkunst

Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij treft u ter informatie de brief aan die is verzonden aan de staatssecretaris Cultuur vanuit de provincies Utrecht, Noord-Brabant, Limburg, Flevoland en Drenthe. De brief is opgesteld naar aanleiding van de afwijzing van de subsidieaanvraag in het kader van de regeling Pilot Nationaal Akkoord Amateurkunst. In de brief wordt aandacht gevraagd voor het proces in aanloop naar het Nationaal Akkoord Amateurkunst en wordt opgeroepen tot een evenwichtige spreiding van de extra rijksmiddelen voor amateurkunstbeoefening. Daarnaast wordt een oproep gedaan aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om de provincies die nu niet in aanmerking komen alsnog op een gelijkwaardige manier te betrekken bij de ontwikkeling van het Nationaal Akkoord.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,



, voorzitter



, secretaris

Bijlage Brief namens de provincies





Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Staatssecretaris, mevrouw F.O. Gräper-van Koolwijk
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Onderwerp: Zorgen over proces totstandkoming Nationaal Akkoord Amateurkunsten

Datum: 07-03-2024

Kenmerk: UTSP-122547789-8

Geachte mevrouw Gräper,

Cultuur voor iedereen, dat is juist nu heel hard nodig. Niet alleen omdat de amateurkunst zwaar te lijden heeft gehad onder de coronacrisis maar ook omdat meedoen met cultuur ons dichtert tot elkaar brengt en in grote mate bijdraagt aan positieve gezondheid. Daarnaast zijn menig inmiddels bekende en gelauwerde artiesten, kunstenaars en designers begonnen bij de plaatselijke amateurkunst vereniging. Een sterke en brede culturele basis is naast bovengenoemde redenen ook voor het bereiken van andere culturele en maatschappelijke doelen van groot belang. Vanuit dit gegeven is ook de ambitie ontstaan om met het Rijk, provincies en gemeenten in gezamenlijkheid tot een Nationaal Akkoord Amateurkunsten te komen. We waren dan ook zeer verheugd dat er vanuit uw ministerie extra middelen beschikbaar kwamen via het Fonds Cultuurparticipatie om pilots uit te voeren in aanloop naar dit akkoord. Echter, omdat wij ons gezien de recente ontwikkelingen zorgen maken over de gezamenlijkheid van het proces om tot dit akkoord te komen sturen wij u deze brief.

Afwijzing aanvragen regeling Pilot Nationaal Akkoord Amateurkunsten

Onlangs ontvingen provinciale steunorganisaties uit onze provincies een afwijzing op hun aanvraag bij het Fonds voor Cultuurparticipatie (hierna: FCP) voor de regeling Pilot Nationaal Akkoord Amateurkunsten (hierna: Pilot NAA). Met de pilot wil uw ministerie onderzoeken waar de sector op het terrein van cultuurbeoefening vanaf 2025 naartoe moet werken. De projecten die via deze pilot subsidie ontvangen, vormen de input en de basis voor een Nationaal Akkoord Amateurkunsten.

Wij betreuren het zeer dat de instellingen uit onze provincies een afwijzing hebben ontvangen. In deze brief gaan wij allereerst in op het proces rondom de afwijzing, vervolgens op de gevolgen die deze afwijzingen in onze ogen voor het Nationaal Akkoord heeft.

Proces rondom de afwijzing

Met betrekking tot de gang van zaken rondom de afwijzing, hebben wij de volgende twee bedenkingen:

1. Vlak voor de opening van de regeling is, zonder overleg met de provincies, het aan te vragen subsidiebedrag verhoogd van € 50.000 - € 200.000 naar € 100.000 - € 375.000. Hierdoor ontstond er echter het risico dat er onvoldoende budget zou zijn om de aanvragen van alle twaalf provinciale steunorganisaties te behandelen. Met een beschikbaar bedrag van € 2.857.152 kun je, als iedereen voor het hoogste bedrag gaat (€ 375.000), immers slechts 7 plannen honoreren.

2. Er is in de regeling voor gekozen om aanvragen te behandelen op volgorde van binnenkomst, wetende dat er mogelijk onvoldoende budget was om aanvragen vanuit alle twaalf provincies te kunnen honoreren. Doordat het aan te vragen subsidiebedrag was verhoogd en instellingen hogere aanvragen indienden, was het budget snel uitgeput. Hierdoor zijn aanvragen vanuit onze provincies, waar veel tijd en energie in is geïnvesteerd, niet inhoudelijk behandeld omdat de middelen al waren uitgeput toen deze werden ingediend.

Er is voorafgaand aan de regeling, via het Strategisch Overleg Cultuurparticipatie, veel input gevraagd van de Raad van Twaalf, de provinciale steuninstellingen en het veld ten aanzien van de totstandkoming van de regeling. Een belangrijk punt dat toen is besproken betrof de regionale spreiding in relatie tot het behandelen van aanvragen op volgorde van binnenkomst. Vanuit het Strategisch Overleg Cultuurparticipatie is meerdere keren aangegeven hoe belangrijk het is dat elke provincie mee kan doen aan de Pilot NAA - net als bij de voorgaande Herstelsteun Amateurkunstondersteuning uit 2022, waarbij voor iedere provincie een op inwoners afgestemd bedrag beschikbaar was. In dit overleg werd gepleit voor een constructie gericht op gelijke kansen voor alle twaalf provincies - zoals het verdelen van de middelen over de twaalf provinciale steuninstellingen, of het aanvragen via een tender. Uiteindelijk is er echter gekozen voor een regeling waarbij aanvragen op volgorde van binnenkomst werden behandeld, waarbij onvoldoende budget beschikbaar was om aanvragen vanuit alle twaalf provincies te behandelen. Hiermee zijn in onze optiek, juist op het punt van regionale spreiding, keuzes gemaakt die niet bijdragen aan cultuur voor iedereen.

Gevolgen voor het Nationaal Akkoord Amateurkunsten

De pilots vormen een opmaat naar een Nationaal Akkoord Amateurkunsten. Het doel is om dit akkoord te sluiten met provincies en gemeenten. Vanuit alle provincies - waaronder Noord-Brabant, Drenthe, Flevoland, Limburg en Utrecht - hebben steuninstellingen en provincies op verzoek van OCW meegedacht over de inhoud van de pilots. Als provincies zijn wij ook van mening dat een gezamenlijke investering hard nodig is om cultuurbeoefening breed toegankelijk te houden. Nu vijf van de twaalf provincies buiten de boot vallen, komen de middelen ten goede aan slechts een deel van het amateurleven in Nederland. Dit lijkt in te gaan tegen de doelstelling waarbij juist regionale spreiding en een inclusieve cultuur worden nagestreefd.

De ontstane situatie draagt naar onze mening niet bij aan het proces om in gezamenlijkheid te komen tot een Nationaal Akkoord Cultuurbeoefening. De cultuurinstellingen en hun partners uit het amateurleven zijn nu niet in staat om tijdens dit traject (volledig) te participeren in de kennisdeling met andere provincies. Ondanks dat de instellingen uit onze provincies wel zijn uitgenodigd om mee te doen in de kennisdeling, zullen zij hier maar gedeeltelijk toe in staat zijn omdat zij hun pilots niet kunnen uitvoeren en daarnaast ook beperkte capaciteit hebben. Hierdoor worden deze provincies belemmerd om volledig deel te nemen aan de gezamenlijke ontwikkeling van het Nationaal Akkoord. Dit is naar ons inzien teleurstellend voor onze provincies, maar ook voor de ontwikkeling van het akkoord zelf waarbij de rijke ervaring die onze provincies met amateurkunst hebben, niet volledig kan worden meegenomen. Naast de gevolgen voor de ontwikkeling van het akkoord, wordt ook het amateurleven in deze vijf provincies direct benadeeld. Zij kunnen namelijk niet profiteren van de extra middelen die juist zijn gericht op de ontwikkeling die ook in deze provincies zo hard nodig is. In feite is er dus sprake van een dubbel nadeel.

Als vijf provincies zijn wij teleurgesteld in hoe een en ander is verlopen. Net als uw ministerie hechten wij belang aan de brede toegankelijkheid van cultuurbeoefening en willen ons daar deze collegeperiode voor inzetten. Onze ambitie hierbij is om dat te doen in gezamenlijkheid en afstemming met gemeenten en het Rijk. Het proces rondom deze pilots draagt daar nu naar ons idee onvoldoende aan bij en dat vinden wij een gemiste kans.

Wij zouden graag zien dat staatssecretaris uitspraak doet over hoe de afgewezen provincies alsnog op een gelijkwaardige manier betrokken kunnen worden bij de ontwikkeling van het Nationaal Akkoord. Daarbij zouden wij graag alsnog de kans krijgen om deel te nemen aan deze fase van de pilots. Juist met de doelstellingen die we met elkaar voor ogen hebben, denken we dat het van belang is dat alle provincies kunnen meedoen in zowel deze als de volgende fase.

We kijken uit naar uw reactie en zien deze met vertrouwen tegemoet.

Hoogachtend,
Gedeputeerden Cultuur & Erfgoed van Noord-Brabant, Drenthe, Flevoland, Limburg en Utrecht,
Namens hen,



R.G.H. van Mijlekom
Gedeputeerde Cultuur & Erfgoed provincie Utrecht